

з уваги. Мільйони українських голосів, відданих на „одинайцятку“, не були актом довіря мас до поодиноких кандидатів чи цілої їх групи, але тільки є виключно актом маніфестації свідомости й дисципліновости широких українських мас. В утрудненій техніці цьогорічних виборів що-найменше три-четверті виборців, які дали свій голос на „одинайцятку“, не мала хочби приблизного уявлення про особивий склад кандидатських лист, а одиноким аргументом за „одинайцяткою“ була її безспірна українськість. І тому мало хто з українських послів чи сенаторів може сказати, що він завдячує мандат довірю мас до його особи — всі вони й кожен з них зосібна завдячує своє почесне й тяжке покликання довірю мас в українськість листи, на якій найшлися їх імена.

Є це правда не тільки неоспорима, але й обов'язуюча всіх наших послів і сенаторів до повного виречення політики на власну руку й відповідальність, яку мусить заступити політика стислого контакту з масами виборців, яких наша репрезентація мусить бути щирим і безопірним оруддям. І тому даремними й нерічевими остануться всякі паперові міркуван-

ня на тему „що робити“, міркування неоперті на безпосередньому контакті з масами, що, як ми бачили, виявили далеко більше гарту, свідомости й національної карности, аніж так зв. політичний провід.

Алеж ми, слідкуючи за досьогочасними прийомами політичного проводу й дивлючись на склад нашого парламентарного представництва, находимо поважну основу до сумнівів у можливість такої а не іншої тактики нашого проводу й представництва. Вже нині, на передодні отворення нового сойму й сенату, в пресі, яка стоїть найближче до нашого проводу й представництва, стрічаємося з затривожуючими обявами не тільки повної безпрограмности, непідготованости до великої й відповідальної праці, але, що гірше, на шпальтах цієї преси стрічаємося з чимраз то частішими й чимраз то сміливішими спробами накинути громадянству ідеї й тактику, яка не має нічого спільного з ідеями й тактикою велитенської більшости тогочасного громадянства.

Оце покищо ті всі істини, яких ствердження розяснює наше становище до виборів та до вилоненої з них української парламентарної репрезентації.

Брилянти, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровські-Розважівські. Львів (Готель Жоржа), Академічна 2. 1038—2—10

до чотири тисячі родин. Вірменські священники не мають інших приходів крім цього, що дають їм добровільно і за відправлювання хрестин, вінчань і похоронів.

Львівські Вірмени.

В кожній церкві є їх ординованих по трьох, що ці приходи розділюють поміж себе в рівних частинах; а ні один з них не мав першенства перед другим, крім чести віку й головного нагляду. Архієпископа звали перед літами тільки єпископом. Але недавно, по обіднанні з римською церквою, обдаровано його гідністю архієпископа. Не дивлючись на те, його приходи невеликі, й тому одержує він від конгрегації de propagande fide у Франції, заложеній кардиналом де Рішеліє, річну допомогу. Ця конгрегація удержує тут також двох папських місіонерів разом з кількома вірменськими учнями, на що видає річно 600 таларів. Головою тої місії був тоді С. Пиду, театин з Парижа, що знаменито володів вірменською мовою—і тою, якою пишуть в книжках; і тою, якої тепер вживають. Пробував він уже 7 чи 8 років у Польщі разом зі своїм товаришем з того самого чину, Італійцем... Коли вони перед кількома місяцями дістали парохіяльний костел Чесного Хреста, опущений вірменами на краківському передмісті, то перевелися туди разом зі своїми учнями й казали його відновити.

Тих Вірмен, як вони оповідають, покликав перед 600 роками до Польщі на поміч князь на Русі Дмитро (?) проти своїх збунтованих підданих з понтійського острова Каффа, що звався колись Теодозією. За їх вірні послуги обдарував їх чисельними і значними привілеями. Колись були вони нечувано багаті, деякі з них мають ще й тепер великі засоби, хоча їх Поляки часто грабили. Нема поміж ними майже ані одного, що розумівби давню письменну вірменську мову, за винятком кількох, що мешкають у Язлівці, місті поміж Львовом і Кам'янцем-Подільським, і які правдоподібно прибули туди шойно перед 100 роками. Їх обиходна мова перемішана з багатьома татарськими виразами. Вірмени в

Наш край перед 300 роками.

Вітмки з подорожнього щоденника **Ульриха Вердума**.

Подав *Микола Голубець*.

Львів у 1670 р.

До Львова завитав наш подорожник в днях 3. грудня 1670 р. й протягом свого короткого побуту, як побачимо, вспів не тільки багато заобсервувати, але й вникнути в атмосферу місцевих відносин. В своїм записнику він подає: Reuschen-Lemberg, по польськи Lwów, то значить Lemberg, по латині Leopoldis, є столицею воєвідства і провінції Малої або Чорної Русі, над потоком чи малою річкою Volodagoa (Полтва) поміж горами, в багністій місцевості, низькій і нечувано болотністій. Замок лежить на схід від міста,

на високій горі, від міста дуже стрімкій, але з другого боку зеднаній з іншими горами. Землетрус стругив недавно великий шмат замкового муру вниз. В місті є латинський катедральний а разом з тим парохіяльний костел, резиденція латинського архієпископа, що є в польському королівстві другим з черги духовним сенатором; є теж у Львові вірменська церква, що обідналась з латинською; є вона резиденцією вірменського архієпископа, якому підчинені всі в Польщі приналежні до вірменської національности віроісповідання. Була їх колись незчислима кількість, але тепер їх не більше понад три

Польщі, як загально оповідають, вже перед сто роками об'єдналися з римською церквою; однак було це тільки в давнину тоді, як вони далі придержувалися своїх блудів, як приміром того, що вірили, немовби Дух св. походив тільки від Отця, що пекло не триває вічно, що зеднання природи в Христі є їх змішанням, з чого повстала третя природа, та що жертви й інші обряди старого завіту треба ще удержувати.

В решті - решт перед семи роками усі підписали римське віроісповідання, до чого згаданий вже о. Піду приклав багато старання й перевів цілу справу при допомозі помершої королевої Марії Людвиги Гонцага de Nevers. Вона то спонукала свого пана, короля Яна Казимира до того, щоби він загрозив Вірменам, що відбере їм усі привілеї, які дістали під покришкою об'єднання з римською церквою. Це спонукало їх до справжнього переведення цього з'єднання. Впрочім вони держаться оподалік від Поляків та інших народів і релігій, майже зовсім подібно, як Жиди, є однак настільки genereux і владні (herrisch), як тамті нікчемні і підлесні. По їх заживному і темному обличчю, з виряченими, безличними очима, можна їх відрізнити від решти людей, подібно легко, як Жидів по їх блідому, глупковатому обличчю. Не легко споріднюються подружжям з чужими, що не походять з їх національності, а є заразом найбільшими й найхитрішими купцями, яких можна знайти.

Львівські церкви й монастирі.

Впрочім є у Львові шпиталь св. Духа, а відтак три монастирі: Домініканів, Францісканів св. Антонія падуанського та Єзуїтів разом з колегією й дуже гарним костелом.

Є тут також руська або грецька церква тих, які не зедналися з римською, а всі вони є великі й гарно будовані з каменю.

На передмістях є шість латинських костелів: св. Станіслава, Марії, Петра, Войтіха й Анни, як також вірмено-католицький костел Чесного Хреста, при якому знаходиться повище названа папська місія. І там є ще на передмістях великий і гарний шпиталь св. Лазаря й монастирі Якобінів, Кармелітів, які звуться обсервантами, і другий босих Кармелітів, реформованих Францісканів, вірменський монастир St. Antonii Eremitae, абатство черниць св. Венедикта, черниць св. Бригіди, Кармелітанки-обсервантки і босі, двоякі черниці, в двох монастирях; є ще велика гарна церква св. Юрія, при якій є резиденція руського або грецького єпископа. Всі згадані забудовання є з каменю, а крім цього в місті й на передмістях є багато деревляних церков і монастирів.

Однак поміж усіма тими камінними чи деревляними церквами й монастирями, як і всіма тутешніми будівлями, ні одна не може рівнятися з монастирем Францісканів, званим звичайно Бернардинами, положеним в південно-східній частині міста під замком на передмісті, оточеним незвичайно грубими мурами з кам'яними бастіонами (Zwingern) а в нутрі оздобленим тяжким, великим костелом, врешті гарматами й іншими припасами так заосмотреним, що мігби довше боронитися, аніж замок чи місто. Черці в цьому монастирі походять з найзнаменитших родів польської шляхти, і майже всі вони, будучи молодими, служили при війську, а коли набридли собі нарешті світ, вживши його досита, відходять на спочинок, а й помімо того й тут не завжди провадять чисте життя.

Є також у Львові гарний арсенал, збудований королем Владиславом IV. з ломаного й тесаного каменю. Місто само оточує довкола або подвійний мур, або вал і фоса. Заосмотрене в гарматі доволі достаточо, позатим однак воно не є зовсім дуже оборонне, через сусідуючі з ним гори, й тому, що від сходу можна дійти аж до міських мурів по рівнині, а з заходу й півдня можна без труда

відтяти фосам воду, до тогож укріплення знищені й неправильні.

Жидів мешкає тут безліч, займають ціле передмістя на захід від міста і мають в ньому синагогу, а крім того ще власну велику вулицю в місті і в ній ще дві синагоги.

Крім цього є ще у Львові багато інших великих тяжких але неформних будівель, а поміж ними великий ратуш з високою вежею по середині ринку.

Місто є дуже людне, мешкає в ньому 6000 громадян, що займаються великим промислом.

Понад малою брамою, виламаною на заході в мурі, є такий напис: Constando et fidem servando Deo, Regi et Reipubl. Leopoldis obsidione liberata est anno 1648 et anno 1655.

Грунта довкола є вправді пісковаті, але досить плодovitі. Patres jesuitae мають тут німецький годинник, як його тут на місці зо-

1014 11-11

Модні текстильні товари для Пань, Мужеські сукна, — Коци, Плєди. —

Стахевич і Абрисовскі у Львові, Ринок 32.

вуть, що бє і показує тільки 12 годин тоді, як усі інші дзвони вибивають 24"...

На цьому кінчить Вердум опис Львова, до якого він матиме ще нагоду кількакратно повернути.

ПРО ЧЕСЬКУ МАФІЮ.

З чесько-словацького визвольного руху в рр. 1914—18.

Написав С. Ф. Лантух, переклав Др. К. Трильовський.

4.

І вже після першого гарматного стрільна на Білгород постановив д-р Бенеш, що став незабаром провідником Мафії і правою рукою Масарика, взятися до революційної роботи.

Д-р Бенеш, познайомившись вже давніше з проф. Масариком, почав співробітничати у видаваній ним часописі та брати участь у нарадах його приятелів поступовців, що потім зорганізували „Мафію“.

Початки роботи.

Сходина відбувалися спершу в домі д-ра Вовчка, а брали в них участь, крім господаря і проф. Масарика, також і ще д-р Гербен, Кирило Душек, Шамаль, Е. Бенеш, Веселі, Дубски і інж. Пфеферман. Там-то перший раз виловив Масарик свої погляди, виказав конечну потребу активної роботи та почав ознайомлювати зібраних з матеріалами, які діставав у секретний спосіб з Відня. Серед цих матеріалів були між іншим копії рапортів пражського намісника до центрального уряду у Відні, отже інформаційний матеріал надзвичайно секретного роду. Були там також копії кореспонденцій поодиноких міністрів з собою, звідомлення з головної команди армії і самого начального команданта архієпископа Фридриха і т. ін. На основі тих документів можна собі було виробити погляд на політичні й военні пляни віденського центрального уряду.

Увесь той матеріал діставали Масарик і Махар від свого земляка Кованди, що був камердінером (льокаєм) у міністра внутрішніх справ графа Гайнольда у Відні. Про джерело, відки вони ті важні документи діставали, не знав ніхто. Кованда робив це в той спосіб, що вибирав уночі письма з портфелю (торби) міністра, забирав їх до дому й там робив з них на машині до писання копії. Ці передавав він Махарові, що служив тоді в одному віденському банку. Масарик виїздив сам за тими документами з Праги до Відня, а пізніше, коли вже ближче зійшовся з д-р Бенешем¹⁾, вислав його.

В половині вересня 1914 р. Масарик скористав з того, що його американська швагрова вертала через Ротетрдам домів, і відпровадив її до того надморського міста. Звідтам навязав він зносини з Англією а рівночасно познайомився з настроями, які тоді панували в Голяндії та в Німеччині.

Тимчасом і в Чехах проти-австрійський дух більшає. Ішло отже про те, як створити відповідну організацію й що робити далі.

¹⁾ Д-р Бенеш є вже довгий час чесько-словацьким міністром справ заграничних.

Треба ще й знати, що Масарик мав від ротмістра Гоппе, що служив у празькій корпусній команді, докладні відомості про настрій, які панували в війську та в адміністрації.

Наради у д-ра Бовчка відбувалися досить часто. Зразу велися там розмови в протиавстрійському дусі взагалі, без виразного революційного пляну. Та вже в падолісті 1914 р. виступив д-р Масарик явно зі своїми плянами й предложив, щоби повзяти відповідні революційні кроки навіть на випадок, якби члени антанті війни не виграли. Предметами нарад були: можливість самостійної чесько-словацької держави, її тактика в краю та потреба роботи за границею. Вкінці заявив Масарик свою постанову виїхати й самому за кордон.

Чужа преса.

Щоби мати можливо докладні відомості про політичні діла закордоном, Масарик устроїв при помочі одного свого приятеля — англійського журналіста пересилку до Дрездену тих чужомовних газет, що їх Німці допускати в границі своєї держави. Дрезден лежить у Німеччині недалеко чеської границі, то й легко їх було привезти звідтам до Праги. Крім того, Чехи, що служили в дрезденських каварнях і ресторанах за кельнерів, збирали й захоували заграничні часописи, особливо італійські, голяндські та румунські з тим, щоби їх опісля передати Масарикові. Час до часу, звичайно в суботу, їздив туди д-р Бенеш та забирав ті часописи до Праги. Таким способом мали Мафісти завжди свіжі заграничні часописи, книжки та брошури, з яких потім користали чеські редакції.

Та згодом гурт заговірників почав поволі зменшуватись: одні виїздили за границю, хоча це, внаслідок гострішої контролі, було досить небезпечно, помагаючи собі паспортами, що їх виставляло радо болгарське посольство, других знов кликали до військової служби. Це було однак на руку організації, тому що вони переходили потім в полон, а там вступали вже в чеські легіони. Треті раніш чи пізніш попадали в тюрму.

І так уже 7 вересня 1914 р. арештовано, подоптуючи права посольської ненарушимости посла В. Кльофача та обвинувачено його в державній зраді, бо він був головою всеславянської пропаганди та чеського русофільського руху. Процес проти нього був звернений головню проти партії народніх соціалістів, якої він був головою, і яку австрійки уважали дуже небезпечною.

Хмари ставали щораз густіші та грізніші. І тому проф. Масарик постановив у грудні 1914 р. рішучо втікти закордон, у краї антанті. Треба було однак переконатися, чи за ним вже слідить поліція, чи ні. Чейже, і того, чого він допустився був попередньо в Голяндії, було вже досить, щоби його післяти на шибеницю. А покищо д-р Масарик довідався звисним тайним способом про небезпечні

Найдешевші ціни! — Найбільший вибір!

Панчохи, реформи, білля, краватки, рукавички, скарпитки, капелюхи тільки в укр. галантерії і перфумерії „**GENEWA**“ Д. КОНЮХА ЛЬВІВ, Ринок 37.

Ні і в ніякому разі. „Діло“ і партія яка стоїть до того щоденника найбільше впали жертвою невідповідального, до початкучого, недовідченого, але виїмково зарозумілого чоловіка.

А чи і наскільки ми мали рацію в безоглядному осудженні його шкідливих експериментів, вказує стаття в „Ділі“ з 3. ц. м. під з. „Підсумки“, в якій ми бачимо самозро-

зумілий відворот з глухої вулиці в яку загнав „Діло“, Ундо й деякі кола українського громадянства „політично грамотний“ і не менше „компетентний“ редактор. В переконанні що до цього відвороту ми причинилися, можемо висловити тільки побажання, щоби цей відворот був **щирий** і в найкоротшому часі вернув з гідністю на так **легкодешно опущені становища**.

УВАГА!

УВАГА!

ВЕЛИКИЙ ПОВОРІЧНИЙ КОНКУРС „НЕДІЛІ!“

В найближчому числі подамо ближчі подробиці цього Конкурсу в якому візьмуть участь всі ВП. Передплатники, які вплатили щонайменше чвертьрічну передплату на I-ший квартал 1931 р.

Наш край перед 300 роками.

Вітми з подорожнього щоденника **Ульриха Вердума.**

Подав Микола Голубець.

Околиці Львова.

Дня 5. грудня зі Львова до Бруховичів пішов милі. Є це гора досить висока, на якій верх треба спинатися більше як пів милі, по другому боці найдеш дуже чорну й товсту землю, але її не орють на такі малі скиби, як у Польщі. Ця гора зовсім поросла бучиною. З неї видно по правому боці на гарній, плодovitій землі містечко Куликів. Вечором дуже пізно добилися ми кризь багна до Жовкви, півтори милі. Є це середнє місто, окружене разом з замком доволі грубим і високим муром. Передмістя обведені деревляними поперечними частоколами. Цю місцевість дiстає у спадщині великий гетьман Собіський по матері, з роду Жовківських. Заклала вона тут монастир Домініканів з гарним костелом. Парохіальний костел папів лежить поблизу замку, збудований з каменю, доволі добрий. Позатим є тут ще три неуніятські руські церкви і синагога жидів, які мешкають тут в значній „скількості“.

Після конференції з Собіським, який вважав вибух конфедерації проти короля нечасним, наші подорожники рішили вернути до Данціга й там далі працювати над диверзією, вижидавши слушного часу.

По дорозі до Данціга.

„Так ми поїхали іншою дорогою з Жовкви до Верещиць, 2 милі. Є це зовсім гарне, мале село з церквою, як майже всі сільські церкви й хати, деревляною. Вікна тут і в багатьох інших місцевостях були з риблячих пузирів, прикріплених деревляними прутками, замість кіту. В деяких місцевостях вживають тут до вікон замість скла певного роду прозорого тонко шліфованого каменю. Комини з жовтої глини всаджені поміж деревляні крати, що вистають з криші, мов грубі вежі, а хто дбайливіший, обвів їх зовні соломою або дошками, для охорони перед дощем.“

Відтак через нужденне село Курники до Яворова 3 милі, який я вже передтим (дня 2. грудня) описав.

Дня 17 грудня з того місця до Нагачева 1 миля. Середнє село з шляхотським двором, обведеним деревляними балюстрадами і вежами в нутрі фосі. Відтак кризь піскові, хді ґрунти і нужденне село Курники 3 милі. На південь від тої місцевости кризь Любачів, описаний вже перед тим, до величкого села Улазова 2 милі.

Дня 18 грудня з тої місцевости знову до села Лугова, 2 милі, про яке вже вище згадано.

З цієї місцевости дещо на південь знову кризь порослу корчами гору до пустельні св. Станіслава, 2 милі. Її вже теж описано. Потім знову до Щебрешина також 2 милі. Це місто було вже ранше описане, але я не згадав про те, що в ньому є два папські, або латинські костели і одна неуніятська, грецька церква“.

Відсіля поїхали наші подорожники іншою дорогою, бо дізналися, що за ними вивслав король сотню гусарів на здогін.

Переїхавши Підляша, їхали вони через Білорусь і Польщу. Підчас свого побуту в Бервцу, де приїхали 26. грудня, вступили заобсерувати старого й грубого папівського попа, якого (власник села Прусовські з кумпанією) привезли з богослуження до стола. Так його напоїли угорським вином, що мусіли його вдвійку відпроваджувати до костела, коли вечором дзвонили на вечірню, яку він мав ще відспівати!

Будучи в Ловічу, дізналися наші комівоажери, що король, не можучи їх доласти гусарською патрулею, а знаючи від довірених собі людей, що вони знаходяться в дорозі до Данцігу, казав обставити переїзди на Вислі, щоби їх за всяку ціну переловити.

В припішеному темпі.

„Ми признали за вказане розлучитися і щоби мій пан, священник, рушив кінно в почоті чотирьох кіннотчиків попереду, а я щоби слідкував за ним з нашими возами. На возі мав я скриню, що справляла мені найбільше клопоту, бо поміж її закритим по двійним дном стреміло схованих більше як 100,000 талярів в дорожочностях і дзвінкій монеті, що мали бути вжитими до зконфедерування армії. Наші шифри, яких нам треба було ріжних 30 і кілька, разом з нашими найтайнішими документами, казав нам ловіцький командант, Станіслав Пйотрковчик, добре загорнути у воскове полотно, впекти в великому хлібі, який я поклав на спід кошика з харчами і завсігди мав його добре на оці...“

Аба де Польмієр виїхав з Ловіча 1. січня 1671. р. в напрямі Нішбурга в Пруссі, де мав підождати на Вердума, що іншою дорогою виїхав за ним два дні пізніше.

Будучи в Млаві, половецького воєвідства, завважує, що населення половецького воєвідства зовуть загалом дикими мазурами, бо загалом є вони розгуканими варварами, головнож ті, які мешкають в околицях Млави Цеханова і Янова. „Тих вважають за найгірших, уроджених під темною звіздою. Мешкають тут цілі шляхотські роди, що живуть з розбоїв по гостинцях...“

При тому завважує Вердум, що всі Поляки над вираз набожні „підчас богослуження і молитви бють головою об мур, бють себе по лиці, виють і страшно голосно муркотять (gruncsen), думаючи, що на тих дивовижах (Grimassen) полягає найбільша набожність...“

Перериваючи дальший тяг своїх подорожніх заміток, Вердум хоче поінформувати своїх читачів про політично-суспільний устрій та культурно-релігійне життя в Польщі, яка так дуже ріжнiлася від її тогочасних західноєвропейських сусідів.

„Уряд, релігія, спосіб життя і т. д. в Польщі“.

Такий заголовок уміщений на черговому розділі подорожніх записок Вердума.

„Польське Королівство — читаємо там, — яке Поляки звать найрадше Речипосполитою, має мішаний уряд; можна його назвати

напівмонархічним і аристократичним, або також, тому що просту шляхту, яка в дійсності не є нічим іншим, як мужиками, слід вважати простим послільством, буде це мішанина монархії, аристократії й демократії. Я завважив, що просту сільську шляхту вважають магнати людом; не дивлючись на це, приймає вона участь нарівні з великими панями в усіх публичних справах, навіть у виборі короля. Коли однак державна рада з усіма станами хочуть щось вирішити, може виступити один одинокий шляхтич і повалити все одним словом: „Nie pozwalam!“

Застановляючись над авторитетом і силою польського короля, завважує Вердум, що і одно й друге залежить тільки від його розуму й енергії, повторюючи слова короля Баторія: „In Polonia tantum valet rex, quantum pollet ingenio“.

Віроісповідання в Польщі.

Віроісповідань начислює Вердум у тогочасній Польщі — сім: на першому місці стоять римо-католики, до яких належить королівський двір разом з найзнаменитішими достойниками та більшістю підданих. Другим віроісповіданням в Польщі є реформоване, зване „лютерським“. Третім є властиве лютерське а четвертим є грецьке, зване в Польщі „руським“ бо до нього належить більшість мешканців на Русі, Поділлю й Україні.

Ще про „руську релігію“.

Руська релігія, це, по словам Вердума, та сама, яку визнають також Молдавани, Волохи й Москалі (Mockowiter). „Крім цього, що сказане про цю релігію вище, відріжняються її визнавачі ще й тим від визнавачів римського костела, що причащають світським під обома видами, як хліб і вино, й то беручи хліб з вина ложкою, і споживають його впевняючи, що тіло не може бути без крові. Їх церкви діляться на три часті; східня призначена для духовних, для відправи богослужень; в середній частині збираються мушени, а в західній, біля дверей, стають жінки. Їх духовники, яких зовуть попами, женяться раз, але коли їм помре одна жінка, другої брати невіливо. В той спосіб вони розуміють очеркнення, що духовник має бути чоловіком тільки одної жінки. Мають натомість багато черців і черниць, що цілком не вступають в подружні звязки і ніколи нічого не їдять, що мало життя, навіть молока, масла, яєць чи їм подібних страв, а тільки горох, сочевицю й інші ярини та землеплоди, яких нічим не заправляють, крім олію. Ті духовні, як говорять, 3, 4 а навіть 500 разів у день кланяються головою до землі й до власних ніг, думаючи, що така реверенція перш за все подобається Богові й святим. Грецька церква має чотири великі пости в рік, а саме сім тижнів перед Великоднем, чотири тижні — перед Зеленими Святами, чотири тижні в місяці серпні і чотири тижні перед Різдом. При тому так строго придержуються постів, що виглядають, як добре виголоджені. В тому часі можна їх відрізнити від інших після блідости обличчя.“

П'ятим з черги віроісповіданням є вірменське, шестим мемоніцке або анабаптистів, а саме жидівське, визнаване жидами, що мешкають збитими масами, особливо на Русі й Поділлю. На Україні можна найти також Татар, які визнають релігію, що не покривається ані з жидівською, ані магомеданською, має однак з обох деякі церемонії, як це, що вони обрізуються, не п'ють вина, не їдять свинини, а всеж таки держаться оподалік від обох згаданих релігій, впевняючи, що вірять в Авраамового Бога.

Найдешевші ціни! — Найбільший вибір!

Панчохи, реформи, білля, краватки, рукавички, скарптки, капелюхи
тільки в укр. галюантерії і перфумерії **„GENEWA“** Д. КОНЮХА
Львів, Ринок 37.